

ศึกษาวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักผละ 5 ขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย

ANALYTICAL STUDY OF WORK MANAGEMENT BASED ON BALA
PRINCIPLES OF SUB DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS
IN MUEANG DISTRICT, LOEI PROVINCE

พระมหาชยาวุธ จิรวทมนโน (สัมพันธสิทธิ์)*
สมภพ ระวังบุทช์**

วันรับ 13 / ธันวาคม / 2564

ตรวจสอบ 15-20 / ธันวาคม / 2564

ตอบรับ 25 / ธันวาคม / 2564

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงาน ขององค์การบริหารตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย 2) เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักผละ 5 ขององค์การบริหารตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารงาน ตามหลักผละ 5 ขององค์การบริหารตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย งานวิจัยนี้เป็นการทำวิจัยเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 18 คน การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล มีผละ 5 ในบริหารงานทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารงานบุคคล 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล มีความศรัทธาในการบริหารงานในการพัฒนาการบริหารองค์กร โดยเริ่มจากตนเองอาศัยภาวะผู้นำที่มีความศรัทธาเชื่อมั่น มีความศรัทธาต่อธรรมชาติและวัฒนธรรมของพื้นที่ มีความเพียรพยายามสอดส่องติดตาม

*รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
**รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บุคลากร งบประมาณ พร้อมทั้งการตรวจสอบวัสดุ เจ้าหน้าที่ที่มีการใช้สติในการประสานงานภายในองค์กรและพบปะเจรจาลงพื้นที่ เจ้าหน้าที่ที่มีสมาธิความแน่วแน่นในการพัฒนาพื้นที่ในการปกครองชุมชนและบริหารงาน เจ้าหน้าที่ที่มีการเสริมสร้างความรู้ความชำนาญ และความสดใสในการทำงาน อยู่เสมอ ด้วยความรอบคอบ ไม่ทอดทิ้งธุระ เมื่อปฏิบัติหน้าที่แล้วมีการประเมินผลงานทุกครั้ง ทั้งด้านจำนวนและคุณภาพ จุดอ่อนจุดแข็งส่งผลไปสู่ปฏิบัติงานได้สำเร็จ มีการบริหารงานด้วยความสามัคคีของบุคลากรและประชาชนในพื้นที่

คำสำคัญ : การบริหารงาน, พละ 5, ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล

ABSTRACT

The purposes of this research are: 1) to study administrative problems of Sub-district Administrative Organizations in Mueang District of Loei Province, 2) to study administration according to Bala principles of Sub-district Administrative Organizations in Mueang District of Loei Province, and 3) to propose administrative guidelines according to Bala principles of Sub-district Administrative Organizations in Mueang District of Loei Province. This research is a qualitative research and its data were collected by in-depth interviews with 18 key informants and then analyzed by descriptive analysis method.

The results of the study found that:

The administrators and staff of the Subdistrict Administration Organizations in

Mueang District of Loei Province have Bala principles in 3 areas; 1) human resource management, 2) budget management, and 3) public participation. The Personnel of Subdistrict Administrative Organizations have confidence in management in the development of organization management starting from oneself by relying on leadership with faith and confidence, on the nature and culture of the area, and on trying to monitor personnel, budget, and material inspection. The staffs coordinate within the organization and meet people in the area mindfully. The staffs concentrate on the determination to develop the area for community governance and administration, and strengthen their expertise and work refreshment regularly and carefully. The evaluations of duty performance are performed all the time in quantity, quality, weaknesses, and strengths that result to work achievements. The management is run by unity of personnel in the organizations and people in the area.

Keywords : Government, Bala Principles, Administrators and staffs of Subdistrict Administration Organizations.

บทนำ

การบริหารงานเป็นกระบวนการที่เป็นระบบงาน ซึ่งต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ คือต้องมีหลักการดำเนินงาน มีหลักเกณฑ์การปฏิบัติที่แต่ละองค์กรสามารถใช้หลักเกณฑ์ โดยมีลักษณะของการบริหารงาน รูปแบบ ข้อกำหนด ตามแผน

งาน ความสำเร็จในการดำเนินงานต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ก็คือ การมีทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ กระบวนการบริหารงานบุคคลจึงต้องมีขั้นตอนในการคัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งงาน เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การบริหารงานขององค์กรโดยทั่วไป คือ การร่วมมือกันทำงานของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ของการทำงานร่วมกัน จะต้องมีความเห็นร่วมกันเรียกว่าผู้บริหาร และการร่วมมือกันทั้ง 2 ฝ่าย การบริหารงานตามหลักผล 5 คือ หลักคุณธรรมที่ส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานด้านต่าง ๆ กล่าวคือส่งเสริมด้านจิตใจ ของบุคลากร องค์กรการบริหารส่วนตำบลทุกระดับ ตั้งแต่นายก องค์กรการบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบาย และใช้อำนาจบริหารองค์กรการบริหารส่วนตำบล และเป็นการส่งเสริมด้านจิตใจของข้าราชการประจำท้องถิ่นเป็นผู้ทำงานประจำวันโดยมีปลัดและรองปลัด องค์กรการบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ในการปฏิบัติงานอาจเกิดปัญหาด้านต่าง ๆ ขึ้นเสมอทั้งส่วนที่เป็นภายนอกและภายใน ภายนอก อาทิ ความล่าช้า ความไม่ครบถ้วน ทั้งด้านเอกสาร ด้านบุคลากร เวลา เป็นต้น วิเคราะห์ปัญหาการปฏิบัติงานในพื้นที่ สำหรับหลักสูตร นักบริหารงาน อปท. (kknontat.com. 2555, ออนไลน์) ปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ของนักบริหารงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่

1. ปัญหาด้านการบริหารงานบุคคลของ องค์กรการบริหารส่วนตำบล
2. ปัญหาด้านการคลังขององค์กรบริหาร ส่วนตำบล
3. ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน
4. ปัญหาด้านการปฏิบัติตามพระราช

บัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535

5. ปัญหาทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน กระบวนการ/วิธีการแก้ไขปัญหา/ผลที่เกิดขึ้น

1. ปัญหาด้านการบริหารงานบุคคลของ องค์กรการบริหารส่วนตำบล ที่ผ่านมา มีปัญหาในการบริหารงานบุคคลบางประการ ที่อาจได้รับการแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง มีการใช้ระบบอุปถัมภ์ มีการใช้อำนาจมากเกินไป ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของ ผู้ปฏิบัติงานที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชา การแก้ไขปัญหา ในระดับองค์กร มีการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย มีความโปร่งใส ไม่หวังผลประโยชน์ส่วนตน การแก้ไขปัญหาของผู้เสนอรายงาน มีการประสานระหว่างผู้ บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชา ยึดระเบียบกฎหมาย สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ ให้กับผู้ใต้ บังคับบัญชา

2. ปัญหาด้านการคลังขององค์กรบริหาร ส่วนตำบล ในการดำเนินการกิจต่าง ๆ กฎหมาย กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วน ตำบล ซึ่งต้องอาศัยงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ซึ่ง ไม่สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการ ของประชาชนได้อย่างทั่วถึง การแก้ไขปัญหาใน ระดับองค์กร มีการบริหารงบประมาณที่มีอยู่ให้ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อพี่น้องประชาชน บริหารงบ งบประมาณด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ การแก้ไข ปัญหาของผู้เสนอรายงาน มีการปรับปรุงขั้นตอน และวิธีการในการจัดเก็บภาษี ที่องค์กรบริหารส่วน ตำบลจัดเก็บเอง ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มรายได้ ให้กับองค์กรบริหารส่วนตำบล

3. ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน หลักการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดี คือการเน้นการมี ส่วนร่วมของประชาชน แต่ในทางปฏิบัติพบว่า การ มีส่วนร่วมของประชาชนในองค์กรบริหารส่วน ตำบลมีค่อนข้างน้อย คงมีเพียงแต่การไปใช้สิทธิ เลือกตั้งสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล และ

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเท่านั้น ภายหลังเสร็จสิ้นการเลือกแล้วประชาชนมักจะไม่ค่อยมีส่วนร่วมอย่างอื่นทำให้ขาดพลัง ขาดความร่วมมือจากประชาชน ส่งผลให้การปฏิบัติงานไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร การแก้ไขปัญหาในระดับองค์กร มีการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน บริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ออกพบปะประชาชนเพื่อรับทราบปัญหา ข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อนำมาแก้ไข การแก้ไขปัญหาของผู้เสนอรายงาน มีการทำงานเป็นทีม สร้างทีมงานให้มีความเข้มแข็ง มีการบริการประชาชนด้วยความเสมอภาค มีจิตสาธารณะ (Service mind)

และปัญหาด้านภายใน หมายถึง ด้านจิตใจ อาทิ ความชอบใจ ความไม่ชอบใจ ความพึงชาน ความว่าง และความลึกลับสงสัย ปัญหาเหล่านี้ที่เกิดขึ้นต่อบุคลากรทำให้ทั้งการปฏิบัติงาน การบริการ และผลงาน ได้ผลออกมาไม่เต็มที่และมีประสิทธิภาพ เพราะด้านจิตใจของผู้ดำเนินงานนั้นสำคัญที่สุด กล่าวได้ว่าบุคลากรที่มีคุณภาพ คือจิตใจที่มีคุณภาพ การทำจิตใจให้มีคุณภาพดังกล่าวคือการทำให้จิตมีพลังหรือเข้มแข็ง เกิดพลังหรือพลัง ในทางพระพุทธศาสนามี 5 ประการ ได้แก่ ศรัทธา ความเชื่อ วิริยะ ความเพียร สติ ความระลึกได้ สมาธิ ความตั้งใจมั่น ปัญญา ความรอบรู้ ธรรมทั้ง 5 เป็นธรรมที่ยังผู้ประพฤติให้เกิดกำลังต่อไป และเป็นกำลังที่มั่นคงไปโดยลำดับ เป็นหลักธรรมประจำใจประจำตัวของผู้บริหารงานทุกระดับ ทั้งผู้ที่อยู่ในระดับเล็กและผู้ที่อยู่ในระดับใหญ่ที่เป็นผู้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ภายในสังคมเริ่มตั้งแต่ระดับครอบครัวขึ้นไป รวมถึงหน่วยงานของรัฐทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง เพราะจำเป็นต้องอาศัยพลังใจที่มองเห็นเป้าหมายอันสูงสุดอันเกิดมาจาก ศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ และปัญญา นำมาใช้สร้างสรรค์ผลงาน กิจกรรม

กิจการ ภาระ หน้าที่ให้ได้ผลสัมฤทธิ์เป็นที่น่าพอใจ และประกอบด้วยความบริสุทธิ์โดยมีคุณธรรมในจิตใจเป็นที่รองรับ อันจะเป็นผลทำให้ การบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การบริหารสังคม มีการปกครองที่มีบุคคลผู้มุ่งมั่นทุ่มเทในการทำงานเป็นไปเพื่อให้สังคมมีความสงบสุขเป็นระเบียบเรียบร้อย พยายามเพื่อไม่ให้มีการกดขี่ข่มเหงกัน ไม่เอาเปรียบกัน เพราะต่างฝ่ายต่างมุ่งมั่นตามกิจกรรมของตนเอง อันกล่าวได้ว่ากำลังจากบุคคลทุกคน ส่งผลเป็นกำลังที่ดีของสังคม ส่งผลไปสู่ประเทศชาติที่ดี กำลังและมั่นคง ควรจะต้องมีการบริหารงานที่ดีคือดำเนินด้วยหลักพละ 5 ซึ่งเป็นหลักธรรมที่มีความสำคัญต่อผู้บริหารงานที่จะนำมาซึ่งคุณธรรมอื่น ๆ มีความส่งเสริมกันให้เป็นไปได้อย่างตลอด

จึงมีความจำเป็นต้องทำการวิจัยศึกษาวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักพละ 5 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลยนี้ขึ้น เพราะว่าเมื่อการบริหารงานต้องอาศัยศาสตร์ศิลป์ดังกล่าว หลักธรรมก็นับเนื่องในศาสตร์ศิลป์เหล่านั้น หลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาเปรียบเหมือนสายโลหิตของสังคมไทย ที่ชี้นำจิตใจและวิถีชีวิต เป็นไปเพื่อทำให้การบริหารงานมีความบริสุทธิ์หมดจด ประกอบกับในสังคมที่แวดล้อมด้วยภูเขาของจังหวัดเลย ศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นเครื่องชี้นำสังคมมาช้านาน ฉะนั้นการบริหารงานที่ดี บุคลากรที่ดี อาศัยพลังเป็นที่ตั้งเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย จึงหมายถึง วิธีการปฏิบัติต้องานที่รับผิดชอบอยู่ตามตำแหน่งหน้าที่ที่มีระบบระเบียบตามรูปแบบการบริหารองค์การตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วน ตำบล พ.ศ. 2537 และ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2562 อบต. มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้กำหนดนโยบาย ซึ่งเป็นผู้ใช้

อำนาจบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล และมีพนักงานประจำที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ทำงานประจำวันโดยมีปลัดและรองปลัด อบต. ผู้อำนวยการกอง เป็นหัวหน้างานบริหาร ภายในองค์กรมีการแบ่งออกเป็นหน่วยงานต่าง ๆ ได้เท่าที่จำเป็นตามภาระหน้าที่ของ อบต.แต่ละแห่ง (โกวิทย์ พวงงาม, 2552, หน้า 254)

ความสำคัญของการบริหารงานตามหลัก พละ 5 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย คือทำให้ผู้บริหารงาน อบต.คือนายกององค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลได้ทราบถึงหลักธรรมคือพละ 5 ประการนี้ โดยทราบถึงองค์ประกอบของจิตใจที่มีลำดับความสำคัญ โดยเริ่มจากศรัทธาคือความสนใจเป็นพื้นฐาน พัฒนาตามลำดับไปสู่ความรู้แจ้งรอบคอบในผลที่จะเกิดขึ้น พละ คือธรรมที่เป็นกำลังภายในตน ซึ่งเป็นเครื่องต่อต้านอกุศลธรรมที่เป็นปฏิกษ์ กล่าวคือ เมื่อใดธรรมที่เป็นกำลังภายในนี้เกิดขึ้นในใจ เมื่อนั้นอกุศลธรรมฝ่ายปฏิกษ์จะไม่มี โอกาสเกิดขึ้นได้ เพราะธรรมที่เป็นกำลังนี้จะต้านทานไว้ป้องกันไว้อย่างมั่นคง และแข็งแรง มิได้หวั่นไหว มิให้ออกุศลธรรมที่เป็นปฏิกษ์ครอบงำ ผู้ใดมีพละธรรมทั้ง ๕ นี้ เป็นกำลังภายในตน ผู้นั้นย่อมจะมีกำลังใจเข้มแข็งไม่อ่อนแอ ไม่ยอมให้ความไม่ศรัทธา ความเกียจคร้าน ความประมาท ความฟุ้งซ่าน และความโง่ความหลงครอบงำย่ำยีจิตใจได้ ผู้ประกอบหลักคุณธรรม ๕ อย่างนี้ จะมี ความสามารถในการปฏิบัติธรรม การศึกษาเล่าเรียน และการประกอบกิจการทุกกรณี (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตฺโต) (2546, หน้า 165) กล่าวอีกประการหนึ่งคือเป็นธรรมที่ทำให้เกิดความเข้าใจและยินดีที่จะบริหารงานเมื่อบริหารงานแล้ว ก็สามารถที่จะส่งเสริมการบริหารงานให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นเป็นผลย้อนมาสู่ความเกิดศรัทธาในข้างต้น ที่

นำไปสู่ผลสำเร็จที่ยั่งยืนของบุคคลและองค์กรนั้น หลักธรรมทั้ง 5 ประการนั้นเป็นสิ่งที่มืออยู่ภายในจิตใจของเจ้าหน้าที่และบุคลากรอยู่แล้ว ทั้งเป็นหลักธรรมที่ส่งเสริมการทำงานมาตามลำดับตั้งแต่ต้นควบคู่ไปกับบทุญและหลักการบริหารงานอื่น ๆ

การวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลัก พละ 5 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลยในครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาถึงการนำหลักธรรมดังกล่าวมาใช้งานในด้านต่าง ๆ ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเข้าใจถึงการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ ทั้งอาจส่งเสริมและช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นแก่จิตใจของผู้บริหารและบุคลากรอื่น ๆ ได้อีกด้วย อันเนื่องมาจากปัญหาที่อาจมีขึ้นได้เสมอและจำเป็นที่จะต้องใช้ ศรัทธา คือความเชื่อมั่นของตนเอง ความน่าเชื่อถือต่อตัวผู้บริหารงานและองค์กร ขับเคลื่อนการดำเนินงานที่ต้องใช้ความเพียร สติความป้องกันความผิดพลาด สมาธิความอดทนที่มีความใจเย็นเป็นบาทฐาน นำไปสู่ปัญญาที่จะสามารถเอาชนะอุปสรรคของงานและจิตใจของตนเองได้ ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน ความไม่สงบทางการเมือง ความเห็นที่แตกต่าง มีแนวโน้มที่อาจจะมากขึ้น ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อองค์การความสัมพันธ์ วิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ภาพรวมคือความสามัคคีของคนในชาติ เหตุปัจจัยเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้เกิดงานวิจัยนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลัก พละ 5 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย

3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานตามหลักผล 5 ขององค์การบริหารตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักผล 5 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) อันประกอบไปด้วย การวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) และการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงาน ขององค์การบริหารตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักผล 5 ขององค์การบริหารตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย และเพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารงาน ตามหลักผล 5 ขององค์การบริหารตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย

การวิจัยในครั้งนี้ได้ทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับศึกษาวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักผล 5 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยเริ่มต้นจากการศึกษาข้อความแนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับนัยของแนวความคิดในทางปรัชญาความหมาย แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารองค์การปกครองท้องถิ่นแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หลักการบริหารองค์การ แนวคิดเกี่ยวกับหลักผล 5 รวมถึงสภาพพื้นที่ที่ศึกษา พร้อมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปเป็นประเด็นในการสร้างเครื่องมือในการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) โดยเมื่อสร้างเครื่องมือแล้วได้ส่งแบบสัมภาษณ์เจาะลึกให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านในการตรวจสอบว่าแบบสัมภาษณ์เจาะลึกนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่

ไม่

ประชากรผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แก่ ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 9 แห่งในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย ในการวิจัยเรื่องศึกษาวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักผล 5 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย ได้ดำเนินการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยการเลือกแบบเจาะจง (purposive random) อันเป็นการเลือกตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการพิจารณาเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยตนเอง โดยพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองฝ่ายบริหาร รวมทั้งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นข้าราชการประจำองค์การ ผู้เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลด้านสภาพปัญหาด้านการบริหารงานบุคคล สภาพปัญหาด้านการคลัง สภาพปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน พร้อมทั้งศึกษาการบริหารงานขององค์การ และการบริหารงานตามหลักผล 5 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลยทั้งหมด 18 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) มาวิเคราะห์ตีความ ผู้วิจัยได้สรุปและอภิปรายผล ข้อค้นพบจากกระบวนการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ อันเป็นแนวทางประการสำคัญที่สามารถนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะในการศึกษาวิเคราะห์บริหารงานตามหลักผล 5 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย ต่อไป

สรุปผลการวิจัย

การบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย การกระจายอำนาจการปกครองสู่องค์การบริหารส่วนตำบล ก็เพื่อให้ประชาชนในตำบลสามารถดำเนินการเองโดย

อิสระในการบริหารงานพอสมควรภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายและสิ่งสำคัญ ประการหนึ่ง ของการกระจายอำนาจการปกครองสู่ตำบล คือการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนในตำบลของตนอย่างมีประสิทธิภาพ การที่จะทำให้เจตนารมณ์ดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ มากน้อยเพียงใดนั้น คนย่อมเป็นทรัพยากรในการบริหารที่สำคัญที่สุด เพราะคนหรือบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นผู้กำหนด และดำเนินการตามนโยบาย รวมทั้งเป็นผู้ใช้ทรัพยากรในการบริหารอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ เครื่องมือและรวมทั้งเป็นผู้ดำเนินวิธีการทั้งหมด ดังนั้นหากกระบวนการบริหารงานบุคคลรวมทั้งกระบวนการพัฒนาความรู้และการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ บุคลากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ก็จะช่วยให้อำเภอบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ อุทิศ แรงกายแรงใจในการทำงาน เพื่อเป็นพลังในการผลักดันให้สามารถดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามเจตนารมณ์มากที่สุด ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลต่าง ๆ ตรงกันหรือคล้ายคลึงกัน เนื่องจากมีพื้นที่ร่วมกันในเขตเดียวกัน และในบางแห่งมีปัญหาเพียงเล็กน้อย

1. สรุปสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคล

องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองเลย เป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 หากแต่กระบวนการบริหารงานบุคคลขององค์การส่วนตำบลอำเภอเมืองเลย ยังประสบปัญหาและอุปสรรคในแต่และกระบวนการอยู่มางมาย เริ่มต้นจากปัญหาในการวางแผนบุคลากรที่ไม่มีความละเอียดชัดเจน ไม่มีการวิเคราะห์อัตรากำลังและความต้องการกำลังคนในอนาคตให้เหมาะสมกับอำนาจ

หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองเลย บุคลากรไม่มีส่วนร่วมใน การวางแผนขององค์การ ฯ และผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในการวางแผนและไม่ปฏิบัติตามแผน ปัญหาบุคลากรภายในองค์กรมีจำนวนน้อย ซึ่งไม่เพียงพอต่อปริมาณงานและความต้องการของประชาชน เป็นผลมาจากงบประมาณที่จำกัด ส่งผลไปสู่ตำแหน่งที่ไม่ครบถ้วน ปัญหาความรู้ความสามารถของบุคลากรในบางแห่งขาดทักษะในการปฏิบัติงาน ขาดความรู้ความชำนาญไม่เข้าใจในระบบระเบียบของทางราชการเพียงพอ ปัญหานโยบายที่ได้รับการมอบหมายจากรัฐบาลลงมามีจำนวนมาก ปัญหาด้านพฤติกรรมของบุคคล เจ้าหน้าที่ขาดความรับผิดชอบเท่าที่ควร จากการศึกษาบุคลากรขององค์การ ฯ ได้มีการใช้พละ 5 เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาอยู่เสมอ เป็นลักษณะการร่วมบริหารงานแบบสามัคคี เอกภาพการบริหาร (Unity of administration) (จรัญ สายปิ่น 2553, หน้า 3) ด้านศรัทธาพละ มีการสร้างความเชื่อถือต่อองค์กร และต่อประชาชนโอกาสการประชุมประชาคม เพื่อพัฒนาทัศนคติของประชาชนต่อบุคลากรภายในองค์กรมีการสร้างศรัทธาด้วยการประชุมนัดชี้แจง ทำความเข้าใจในการกิจงาน บอกถึงวัตถุประสงค์เป้าหมาย สร้างความเป็นกันเองต่อเจ้าหน้าที่ โดยสามารถมากปรึกษางานโดยตรงกับนายกและปลัดเองได้ มีการพูดคุยกันภายในองค์กรความตกลงกันได้ทั้งสองฝ่ายระหว่างประชาชนกับทางองค์การ ไม่มีการใช้อำนาจ มีการพูดคุยกันโดยศึกษาจากสภาพอารมณ์ของบุคลากรที่แตกต่างกันไป และสร้างความถูกต้อง การประพฤติไม่ถูกต้องจะมีการป้องปรามนำออกเพื่อเป็นแบบอย่าง และศรัทธาเชื่อมั่นในระบบราชการว่าเป็นระบบที่จะช่วยเหลือประชาชนได้ดีที่สุด ที่เห็นผลในการแก้ไขปัญหาก่ชุมชนมาโดยลำดับ มีความระลึกกว่ามีความตั้งมั่นที่จะมาพัฒนาชาติบ้านเมือง เพื่อเป็นการแก้ไข

ปัญหาและส่งเสริมการบริหารงานโดยใช้พลัง 5 ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงควรเสริมศรัทธาคือหัวใจของการเป็นผู้นำ (วิชัย เทียนถาวร, 2560, ออนไลน์) หากผู้นำขาดการสร้างความศรัทธา อาจทำให้ภาวะผู้นำด้อยลง ในทางพุทธศาสนาได้สรุปความสัมพันธ์ระหว่างศรัทธากับการเป็นผู้นำเอาไว้ ดังนี้

1. ความเปิดเผย การตัดสินใจนั้นต้องพูดคุยถึงปัญหาอย่างตรงไปตรงมาและเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

2. ความยุติธรรม ปฏิบัติงานอย่างมีเป้าหมายและไม่เข้าข้างใครให้ความสนใจกับความเท่าเทียมกันในการสร้างแรงจูงใจหรือในการปันบำเหน็จแจกรางวัลก็ตาม

3. กล้าแสดงความรู้สึก ผู้บริหารคนนั้นรู้จักแบ่งปันเผยความรู้สึกให้ผู้อื่นได้รับรู้และมีส่วนร่วม

4. พุดความจริง ความจริงเป็นส่วนหนึ่งของความซื่อสัตย์

5. ความสม่ำเสมอ ทีมหรือพนักงานต้องการผู้นำที่สามารถคาดเดาหรือบอกทิศทางถึง การกระทำจะไปในทางใดอย่างไร มีผลอะไรจะเกิดขึ้นบ้าง ผู้นำควรใช้คำนิยามและความเชื่อถือของตัวเองเป็นเข็มทิศเพื่อเป็นการส่งนำการกระทำเพื่อช่วยเพิ่มความสม่ำเสมอและสร้างศรัทธา

6. รักษาปัญญา ความศรัทธาจะเกิดขึ้นกับลูกน้องหรือพนักงานเมื่อเชื่อว่าผู้บริหารสามารถพึ่งพาได้ มีความรู้ ฉะนั้นผู้นำจำต้องพัฒนาตนเองใน ด้วยปัญญาแสวงความรู้ต่าง ๆ อย่างไม่หยุดยั้ง สัมมาทิฐิ เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่สุด จะนำมาซึ่งช่วยเพิ่มความสำเร็จของผู้นำในการทำงานให้ลุล่วงตามเป้าหมายและการทำให้พนักงานยอมรับเพราะทันทีที่กำหนดกรอบได้ถูกต้องถูกทิศทาง พฤติกรรมที่เหมาะสมก็จะตามมา และควรใช้พุทธวิธีในการสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ช่วยเสริมสร้าง

ศรัทธาเสริมไปสู่ภาวะผู้นำอีกประการด้วย การสอนของพระพุทธเจ้าในแต่ละครั้ง จะดำเนินไปจนถึงผลสำเร็จนั้น ลักษณะประการหนึ่งของพระพุทธเจ้า คือ พุทธลีลาในการสอน พระพุทธเจ้าทรงมีลีลาในการสอน ๔ อย่าง ได้แก่

1) สันทิสสนา คือ การอธิบายให้เห็นชัดแจ่มแจ้งในเรื่องที่สอน

2) สมาทปทา คือ การจูงใจให้เห็นจริง ให้คล้อยตามจนยอมรับแล้วนำไปปฏิบัติ

3) สมุตเตชนา คือ การเร่งเร้าให้แก่วกกล้า บังเกิดกำลังใจ ปลุกให้มีอุตสาหะพยายามไม่หวั่นไหวต่อความยากลำบาก มั่นใจว่า จะต้องทำสำเร็จ

4) สัมปหังสนา คือ การขโลมใจให้เข้มข้น ร่าเริงเบิกบาน ฟังแล้วไม่เบื่อ เปี่ยมไปด้วยความหวัง และมองเห็นคุณประโยชน์ที่ตนจะพึงได้รับจากการปฏิบัติ นั้น ในแง่เทคนิควิธีการสอนของพระพุทธเจ้าจะมี ๒ แง่ คือ แง่วิธีสอนอย่างหนึ่งและแง่สาระสำคัญหรือหลักธรรมอย่างหนึ่ง แง่ของการสอน พระพุทธเจ้าจะทรงสอนให้ตรงตามความถนัดและความสนใจของผู้ฟัง ทรงสอนให้ตรงกับระดับปัญญาและการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ฟัง ไม่ว่าจะเป็นแสดงที่ใดและแก่ใครย่อมมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ มุ่งให้เกิดความรู้ ความเข้าใจใน สภาวะของสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริงแล้วให้มีทัศนคติ และปฏิบัติต่อสิ่งเหล่านั้นอย่างถูกต้อง ในทางที่เป็นประโยชน์ทั้งแก่ตนและผู้อื่น ตามอุปนิสัย ความถนัดและความสนใจของผู้ฟัง ส่วนในแง่สาระสำคัญหรือหลักธรรม จะทรงสอนเป็นขั้นตอนเริ่มตั้งแต่ สภาพที่เป็นปัญหา คือสภาพการณ์ ที่เกิดขึ้น เหตุที่ทำให้เกิดปัญหานั้น ๆ วิธีการแก้ไขปัญหาในสิ่งที่เกิดขึ้น และผลที่เกิดจากการปฏิบัติ ตามวิธีแก้ไข ซึ่งรวมทั้งหมดเข้าเป็นผลคือพลังในจิตใจของเจ้าหน้าที่ผู้บริหารงานอย่างมั่นคงแล้วอาจที่จะแก้ไขปัญหาด้าน

สำคัญคือด้านบุคลากรนี้ได้

2. สรุปสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณ

บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย มีการใช้ผล 5 จัดการเกี่ยวกับปัญหาด้านงบประมาณ ได้แก่ การใช้สถิติกำหนดควบคุมการบริหารงบประมาณตามข้อบัญญัติใช้วิธีะในการสอดส่องติดตามบุคคลและการบริหารเงินของทุกแผนกที่หากเกิดความผิดพลาด พร้อมทั้งมีการแสดงที่มา ที่ต้องครบจำนวน จัดสรรงบประมาณตามงบประมาณที่จำกัด ใช้สอยตามความจำเป็นเร่งด่วนเหมาะสม ดังนั้นจึงควรมีการใช้ผล 5 ข้อวิธีะผละ จึงได้แก่ ความพยายามอย่างเสมอต้นเสมอปลาย เพียรระวังกำจัดอุปสรรค เพราะปัญหาในด้านงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย ดังที่ได้กล่าวนั้นล้วนพบอุปสรรคที่ขัดขวางการนำไปสอยให้เพียงพอต่อความต้องการของพื้นที่ นักบริหารที่ดีควรเป็นเพียรเพียรระวังกำจัดอุปสรรค มีขันแข็งคือกำลังปัญญาผละ ความรอบรู้ที่มีอานุภาพ ทำให้เกิดความไม่หวั่นไหว เป็นความรู้ต่อต้านอวิชา รู้ความเสื่อม รู้ความเจริญ รู้เท่าทันกับเหตุการณ์ไม่สะทสะท้านเก้อเงิน รู้ทันงาน รู้ทันคน รู้ทันโลก และมีความมุ่งมั่นคือกำลังใจ รวมทั้งสองอย่างเข้าด้วยกันเรียกว่าความกล้าหาญ นักบริหารที่ดีต้องเป็นคนกล้าตัดสินใจ กล้าได้กล้าเสีย ไม่กลัวความยากลำบากที่รอคอยอยู่เบื้องหน้า โดยถือคติว่า "ล้มเพราะก้าวไปข้างหน้า ดีกว่ายืนตะพ้ออยู่กับที่" (พระเมธีธรรมาภรณ์ ประยูร ธมมจิตโต 2539, หน้า 39) เพื่อใช้แก้ปัญหางบประมาณ ใครที่ไม่ก้าวเดินไปข้างหน้า จะกลายเป็นคนล้าหลัง เพราะคนอื่น ๆ ได้แซงขึ้นหน้าไปทั้งหมด การประยุกต์ใช้ผล 5 ในการพัฒนาตนและการพัฒนาการบริหารงาน ให้ประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ นั้น ทั้งทางโลกและทางธรรม

ต้องพัฒนาทั้ง 4 ด้าน คือ กายภาวนา (การพัฒนา กาย) ศิลภาวนา จิตตภาวนา และปัญญาภาวนา รวมทั้งเพื่อแก้ปัญหาในการดำเนินการบริหารพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเลยอันเนื่องมาจากงบประมาณ เกิดจากสาเหตุ ด้านการจัดหาพัสดุ การจัดซื้อ จัดจ้างพัสดุ จากปัญหาเจ้าหน้าที่พัสดุขาดแนวทางปฏิบัติ ขาดทักษะทำให้ขาดความมั่นใจในการทำงาน และเป็นปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ที่มีการใช้สมาธิผละในการทำหน้าที่ของข้าราชการประจำโดยการรับนโยบายจากนายกที่มาจากนักการเมืองที่มีอำนาจสูงกว่าข้าราชการประจำ ทำอยู่ในกรอบกฎหมาย พร้อมทั้งใช้สมาธิในการข่มใจ มีการอบรมเฉพาะตำแหน่งซึ่งจัดขึ้นในการเพิ่มความรู้ด้านวัสดุ ดังนั้นในส่วนการบริหารสมาธิผละ ได้แก่ ความที่จิตรวมเป็นอารมณ์เดียว และมีจิตอันแน่วแน้อยู่ สมาธิผละ คือ ความมีสมาธิตั้งจิตมั่นในการศึกษาพิจารณาธรรม หรือพิจารณากิจนั้น สมาธิผละ เป็นหลักใหญ่ที่สุด ศรัทธา วิริยะ สติ ต้องรวมมาเป็นสมาธิเสียก่อน ถ้าไม่รวมเป็นสมาธิจิต (ความคิด) มักเตลิดไป ต้องรวมเข้ามาถึงใจ สิ่งทั้งหลายทั้งปวงในโลกนี้ ต้องมีที่รวมเป็นจุดเหมือนกัน สมาธิผละ ได้แก่ความเพ่งอยู่โดยสามารถตรวจสอบได้ด้วยตนเองจากผลของงานและระยะเวลา แล้วพัฒนาการแก้ไขปัญหาลงไปตามแนวทางการฝึกอบรมเพื่อความเข้าใจแจ้งชัด ตามลำดับ

3. สรุปสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวทางของพระพุทธศาสนา กล่าวคือความพร้อม อันเริ่มต้นจากครอบครัว ทุนทรัพย์ กาลเวลา โอกาส พร้อมทั้งต้องการความสุขความสบายใจ ปราศจากทุกข์ จึงเกิดมีศรัทธากลายเป็นผลนำไปสู่การทากิจที่ยิ่งใหญ่ให้สำเร็จ มีการชนะใจตน การประกอบกระทำบุญกิริยาวัตถุ 3 คือ ทาน ศีล ภาวนา เป็น

เบื้องต้น ไปจนถึงการเพียรเพื่อพ้นทุกข์ชนะกิเลสให้สิ้นไป จากการศึกษาสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเลย พบปัญหาหลักคือ ความขาดการมีส่วนร่วมเนื่องมาจากขาดความพร้อม กล่าวคือประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง เนื่องมาจากความพร้อมด้านการศึกษา ประชาชนขาดการเรียนรู้ปรับเปลี่ยนความคิดวิสัยทัศน์ ประชาชนต้องการมีส่วนร่วมเฉพาะกรณีของตนเองและพรรคพวกได้ผลประโยชน์ อาจเนื่องมาจากความต้องการความพร้อมให้เกิดขึ้นแก่สภาพแวดล้อมพื้นที่ของตนก่อน ปัญหาประชาชนยังมองไม่เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนา ปัญหาด้านมุมมองประชาชนมองว่าไม่ได้รับผลสำเร็จ ประชาชนมีความต้องการสวัสดิการจากรัฐ มากกว่าการพึ่งพาตนเอง ทั้งในการสื่อสารล่าช้าไม่ทันเหตุการณ์ มักจะล่าช้ากว่าในทางระบบโซเชียล รวมถึงภาระหนี้สินของประชาชนและภาระในครอบครัว กล่าวตามหลักพระพุทธศาสนาคือต้องการความพร้อมเพื่อความสะดวกสบาย เพื่อเกิดกำลังทำสิ่งต่าง ๆ ดังนั้น ความมีส่วนร่วมดังกล่าวนี้ จึงเนื่องด้วยความพร้อม ความพร้อมกล่าวคือบุญ (ความสุข) เริ่มต้นโดยอาศัยพละ 5 กล่าวคือศรัทธาพละ ยับยั้งเพียรระวังขจัดกิเลสที่ทำให้จิตใจเศร้าหมอง มองเห็นสภาพกิเลสเครื่องขุ่นข้องทั้งหลายดุจจอกแหวน ที่ปิดกั้นน้ำที่ใสสะอาดเยือกเย็น ฝึกฝนสติปัญญา เรียนรู้อุบายในการกำจัดอยู่เสมอ จึงเกิดเป็นพละ 5 เป็นพลังอันประเสริฐที่ยกสภาวะจิตใจของบุคคลทั้งหมด ทั้งผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ รวมถึงบุคคลทั่วไป ห่างไกลจากอบาย คือทางแห่งความเสื่อมต่าง ๆ มีจิตสบายอยู่เสมอ ได้รับความสุขความสบายอยู่ฝ่ายเดียว ดังนั้น เพื่อประกอบให้เห็นได้ชัดกับการบริหารงานเพื่อความพร้อมด้านคุณภาพชีวิต จึงควรประกอบหลักทฤษฎี ๓ มิติดังต่อไปนี้ที่พระผู้มีพระภาคทรงแสดงไว้ว่า

เป็นทางแห่งความสำเร็จในภพปัจจุบัน มี 1. ความขยันหา 2. ความรักษาทรัพย์ไว้ให้พอกพูน 3. ความคบถุณมิตร มิตรที่ดั่งงามมีจิต คุณธรรม ศีล สติ ปัญญาที่เฉลียวฉลาด มั่นคง ไม่หวั่นไหว ไม่นำชักนำเพื่อนผู้คบไปสู่ความเสื่อม 4. การใช้ชีวิตให้เหมาะสม คือเป็นผู้ประกอบด้วย สัปปุริสธรรม 7 ได้แก่ 1. อัมมัญญตา เป็นผู้รู้จักเหตุ 2. อัตถัญญตา เป็นผู้รู้จักผล 3. อัตตัญญตา เป็นผู้รู้จักตน 4. มัตตัญญตา เป็นผู้รู้จักประมาณ 5. กาลัญญตา เป็นผู้รู้จักกาล 6. ปริสสัญญตา เป็นผู้รู้จักบริษัท 7. ปุคคลัญญตา เป็นผู้รู้จักบุคคล แล้วศึกษาหาแนวทางเพื่อพัฒนาด้านให้เจริญก้าวหน้าขึ้น โดยอาศัยสติปัญญา รอบคอบ ไม่ประพฤติดุกฏหมายบ้านเมือง ไม่ประพฤติดุกระยะ ครรลองที่ดั่งงาม รักษาธรรมชาติ สภาพแวดล้อม ควรแนะนำเพื่อให้ประชาชนยินดีศรัทธาความเป็นธรรมชาติที่สร้างสรรค์มา ของพื้นที่ และบุคคลที่ดำรงชีวิตเรียบง่าย ความเป็นชุมชนที่อบอุ่นเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ป่าไม้ เครื่องนุ่งห่มที่เป็นเอกลักษณ์ มีการพัฒนาการมีส่วนร่วมที่อยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืน ดังกล่าวนั้นจัดว่าเป็นแนวทางตามหลักพระพุทธศาสนา ที่สามารถแก้ไขปัญหาด้านจิตใจได้เป็นเบื้องต้น จนสามารถเกิดเป็นพลัง เกิดเป็นบุคลิกภาพ อุปนิสัยขึ้นแก่บุคคลทุกฝ่าย หากบุคลากรสามารถประพฤติได้ทั้งสิ้นจะก่อให้เกิดเป็นแบบอย่างที่ดีงาม เพื่อนำพาประชาชนให้เกิดความสนใจ ต้องการมีส่วนร่วมในการในกิจกรรมต่าง ๆ นำไปสู่การพัฒนา ดังคำกล่าวว่า “ตัวอย่างที่ดี มีค่ายิ่งกว่าคำสอน” เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเลย มีการใช้ความเพียรพยายามอยู่เสมอในด้านการลงพื้นที่ และสำรวจรับฟังความคิดเห็นอย่างรอบคอบ ดังนั้นเจ้าหน้าที่จึงควรเสริมสติพละ เพื่อความเข้าใจและแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุด และควรจัดการอบรมด้านคุณธรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาและ

ทัศนคติของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชน ในท้องถิ่นมักเกิดขึ้นภายในวัด หรือโรงเรียน ดังนั้น เจ้าหน้าที่ควรจัดกิจกรรมและเปิดโอกาสรับฟังความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในโอกาสนั้น เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

สรุปได้ว่า พละ 5 มีความสำคัญต่อจิตใจของเจ้าหน้าที่ ในด้านความเข้มแข็ง เจริญขาดในการตัดสินใจอย่างถูกต้อง โดยการแก้ปัญหาการบริหารงานบุคคล งบประมาณ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ต้องการการชักนำที่เห็นผลเป็นรูปธรรมคือมีความศรัทธาต่อการพัฒนา หลักพละ 5 จึงควรประพฤติให้เกิดเป็นนิสัยของบุคคล เพื่อเกิดปัญญาในการพัฒนาที่เข้มแข็ง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อเสนอในการแก้ปัญหาการบริหารบุคคล หรือเจ้าหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยใช้ พละ 5 เพื่อเสริมสร้างศรัทธา ดังนี้

1. ความเปิดเผย การตัดสินใจนั้นต้องพูดคุยถึงปัญหาอย่างตรงไปตรงมาและเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

2. ความยุติธรรม ปฏิบัติงานอย่างมีเป้าหมายและไม่เข้าข้างใครให้ความสนใจกับความเท่าเทียมกันในการสร้างแรงจูงใจหรือในการปูนบำเหน็จแจกรางวัลก็ตาม

3. กล้าแสดงความรู้สีก ผู้บริหารคนนั้นรู้จักแบ่งปันเผยความรู้สีกให้ผู้อื่นได้รับรู้และมีส่วนร่วม

4. พูดความจริง ความจริงเป็นส่วนหนึ่งของความซื่อสัตย์

5. ความสม่ำเสมอ ทีมหรือพนักงานต้องการผู้นำที่สามารถคาดเดาหรือบอกทิศทางถึง

การกระทำจะไปในทางใดอย่างไร มีผลอะไรจะเกิดขึ้นบ้าง ผู้นำควรใช้ค่านิยมและความเชื่อถือของตัวผู้นำเองเป็นเข็มทิศเพื่อเป็นการส่งน้าการกระทำเพื่อช่วยเพิ่มความสม่ำเสมอและสร้างศรัทธา

6. รักษาปัญญา ความศรัทธาจะเกิดขึ้นกับลูกน้องหรือพนักงานเมื่อเชื่อว่าผู้บริหารสามารถฟังพาได้ มีความรู้ ฉะนั้นผู้นำจำต้องพัฒนาตนเองในด้วยปัญญาแสวงความรู้ต่าง ๆ อย่างไม่หยุดหยั้ง

ในด้านเสริมความเพียร กำลังความเพียรหรือความขยัน เมื่อมีความเพียร การปฏิบัติงานย่อมสำเร็จโดยง่าย จึงควรประกอบบริริยะหรือความขยันมี 2 ประเภท เข้าในการบริหารงาน คือ

1) สสังขาริกวิริยะ ความขยันที่ต้องมีคนอื่นปลุกใจหรือมีสถานการณ์บีบบังคับ ถ้าไม่มีคนปลุกหรือบีบบังคับ บางคนก็หมดกำลังใจและไม่ยอมทำอะไรต่อไป

2) อสังขาริกวิริยะ ความขยันที่เกิดจากการปลุกใจตัวเอง แม้คนอื่นจะหมดกำลังใจล้มเลิกการทำงานไปแล้ว แต่คนที่ปลุกใจตัวเองจะลุกขึ้นสู้ไปต่อ ในฐานะผู้นำคนอื่น ๆ นักบริหารต้องมี อสังขาริกวิริยะ คือ ไม่ยอมแพ้ง่าย ๆ เมื่อเผชิญอุปสรรค เขาต้องปลุกใจตนเองและปลุกกระตุ้นคนอื่นให้ทำงานต่อไป

การแก้ไขปัญหาด้านพฤติกรรมของบุคคล เช่น การมาทำงานสาย และความเฉื่อยชาในการทำงานที่จะต้องมีการแนะนำบ่อย ๆ ควรใช้พละ 5 คือการใช้ความเพียรประกอบกับสมาธิคือความอดทนและปัญญาเพื่อให้ได้เกิดการพัฒนาตนเองเป็นแบบอย่างก่อนแล้ว จึงจำแนกพฤติกรรมของพนักงาน ตามจริต 6 หรือ บั้ว 4 เหล่า เพื่อความเข้าใจสอดคล้องกับหลักที่มีอยู่ของธรรมชาติของจิตใจ ที่จำแนกลักษณะบุคคลเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา พร้อมใช้การจ้องดู ใช้ระเบียบกฎเกณฑ์ และกำหนดเวลา เป็นต้น

ในด้านสติกับการปฏิบัติงาน ด้วยสติก็จะนำพาให้งานเกิดผลดีทุกด้าน การบริหารงานบุคคลในองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน เป็นผู้คิดนโยบาย เป็นผู้ใช้ผู้ได้บังคับบัญชาให้นำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผล ผู้นำหรือผู้บริหารจะต้องมีสติพละ ตลอดเวลาทั้งในเวลางานและนอกเวลา เพราะการพูด การตัดสินใจใด ๆ หากขาดสติจะมีผลกระทบต่อผู้ได้บังคับบัญชาและ ผลที่ร้ายแรงแรงต่อประชาชนและประเทศชาติ

ในด้านสมาธิกับการปฏิบัติงาน ความตั้งใจมั่นระลึกละเมอว่ามีความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหาของประเทศมากน้อยเพียงใดหรือเป็นนอมนิ หรือเข้ามาเพื่อเห็นประโยชน์ส่วนตัว โดยดำริในใจตนถึงการเข้ามาทำงานว่าเราเข้ามาทำงานเพื่อรับใช้ประชาชน มิได้เข้ามาทำงานเพื่อเป็นเจ้านายของประชาชน เป็นต้น

ในด้านปัญญากับการปฏิบัติงาน ความรอบรู้ความเข้าใจในความเป็นจริง รู้สิ่งที่ทำที่ปฏิบัติ หยั่งรู้เท่าทันถึงสภาวะความฉลวตรอบ รู้เข้าใจในเหตุผล ในความดี ความชั่ว ในสิ่งที่ เป็น ประโยชน์ และมีใช้ประโยชน์หากเข้าใจใน งานที่ทำก็จะทำงานไปได้ราบรื่น การบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ รู้ในหน้าที่ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง เช่น เป็นผู้สุจริต ประพฤติปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เป็นแบบอย่างให้ทั้งผู้ได้บังคับบัญชาและประชาชน จึงจะเกิดศรัทธายอมรับและปฏิบัติตามผู้นำโดยไม่มีข้อเงื่อนไข การสั่งการใดหรือมีงานอันใดก็จะสามารถใช้ คน (Man) ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญของการบริหาร ดังคำกล่าวที่ว่า “ครองตน ครองคน ครองงาน”

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาและการพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย

1. การจัดเตรียมงบประมาณหรือการจัดทำแผนพัฒนา ควรมีคณะกรรมการในจัดทำแผนจากหมู่บ้าน ๆ ละ 2 คน (ประชาคมหมู่บ้าน)

2. ด้านการอนุมัติงบประมาณ ควรคำนึงถึงความคุ้มค่าในการใช้ จ่ายงบประมาณและความจำเป็นเร่งด่วนของประชาชนก่อน

3. ด้านการบริหารงบประมาณ ควรยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงบประมาณ และต้องกำหนดเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นรูปธรรม สามารถตรวจสอบได้

4. ด้านการควบคุมงบประมาณ ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีโดยมีตัวแทนของประชาชน และภาคเอกชนร่วมเป็นกรรมการด้วย ควรมีการถ่วงดุลอำนาจจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้มากกว่านี้

5. ผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีข้อเสนอแนะที่น่าสนใจ อาทิ บุคลากรขององค์การบริหารส่วน ตำบล ควรได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการจัดทำงานประมาณ เพื่อจะได้เข้าใจ บทบาทหน้าที่ของตนเองเกี่ยวกับวิธีการจัดทำงานประมาณ เพื่อลดการเกิดปัญหาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้าน การจัดเตรียมข้อมูล ด้านการอนุมัติงบประมาณ การบริหารงบประมาณ และการควบคุมงบประมาณ การอนุมัติงบประมาณที่มาจากการทำประชาคมของหมู่บ้าน ควรได้รับพิจารณาจัดทำก่อน เพราะเกิดจากความต้องการที่แท้จริงของประชาชน โครงการที่เกิดจากการรับปากของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อครั้งที่ตนเองทำการหาเสียง เพราะโครงการแทรกเหล่านี้สามารถที่จะทำการเพิ่มเติมในภายหลังเมื่อมีงบประมาณเพิ่มเติมจากข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ตั้งไว้ เกินประมาณการ เมื่อการบริหารงบประมาณถูกจัดลงหมวดเรียบร้อยแล้วต้องมีความระมัดระวังใน การใช้ตามแผนการ

ใช้จ่ายงบประมาณและจัดซื้อจัดจ้างตามแผนจัดหาพัสดุและควบคุม การงบประมาณให้เป็นไปตามที่ตั้งไว้ในข้อบัญญัติเมื่อมีการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ควรทำการประชุมชี้แจงให้เกิดความเข้าใจระหว่างอำนาจหน้าที่ที่สามารถกระทำได้ เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาและการพัฒนาการบริหารวัสดุ อุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย ด้านการจัดหา ด้านการควบคุมและการจัดจำหน่าย มีแนวทางดังนี้

1. ผู้บริหารและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันจัดทำแผนข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน

2. นำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต่อหน่วยงาน ควรกำหนดควรกำหนดกรอบความต้องการให้ครบลง ควรมีการวางแผนการจัดหาพัสดุและแผนปฏิบัติงานประจำปี ระหว่างเจ้าหน้าที่พัสดุและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยให้กำหนดแผนไปในทางเดียวกัน และทำการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อ การบริหารพัสดุอย่างแท้จริง

3. นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ เช่น คอมพิวเตอร์ การเชื่อมโยงข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ ประเมินและรายงานควบคู่ไปกับ การปฏิบัติงานย่อย ๆ รวบรวมเป็นข้อมูลรวมและนำข้อมูลจากภาคส่วนอื่น ๆ มาประกอบ

4. มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ควรมีการนำนโยบายระบบการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์มาใช้ในการบริหารพัสดุโดยดำเนินการอย่างครบวงจรและมีการทำอย่างต่อเนื่อง ด้านการปฏิบัติ

งานพัสดุการจัดทำสถิติการใช้วัสดุทุกประเภทเมื่อสิ้นปี งบประมาณ เพื่อเป็นสถิติการใช้พัสดุและนำไปประกอบ การจัดทำแผนการจัดหาพัสดุในปีต่อไป

5. ควรมีการประชุม ปรึกษาหารือร่วมกันในทุกเรื่อง

6. ควรจัดให้มีสถานที่จัดเก็บวัสดุ ครุภัณฑ์ที่สะดวกและปลอดภัย เพื่อให้ง่ายต่อการจัดการตรวจสอบ การนำไปใช้และการใช้พื้นที่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด

7. ควรมีการส่งเสริมด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัสดุให้แก่เจ้าหน้าที่ และผู้บริหารได้ทราบร่วมกันควรจัดการอบรม ศึกษาดูงาน สัมมนา ด้านการพัสดุให้แก่เจ้าหน้าที่และผู้บริหารให้มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน

8. ควรมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการพัสดุ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รวมทั้งผู้บริหารให้ทราบขั้นตอนการบริหารพัสดุให้มีความรู้ ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานพัสดุ

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาและการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย

1. ส่งเสริมการศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มีหลักพละ 5 เป็นต้น เริ่มจากศรัทธาพละ เพื่อนำไปสู่การพัฒนา ดังคำกล่าวที่ว่า “ตัวอย่างที่ดี มีค่ายิ่งกว่าคำสอน”

2. การใช้ความเพียรพยายามอยู่เสมอ ในด้านการลงพื้นที่ และสำรวจรับฟังความคิดเห็นอย่างรอบคอบ เจ้าหน้าที่จึงควรเสริมสติพละ เพื่อความเข้าใจและแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรจะมีการศึกษาวิจัยถึงรูปแบบการบริหารงานตามหลักพละ 5 ที่ประกอบกับ

ทฤษฎีการบริหารด้านอื่น ๆ ของรัฐบาลที่มีผลต่อการความสำเร็จของหน่วยงาน รวมถึงศึกษาวิธีการแก้ไขปัญหาการบริหารงาน เพราะจะครอบคลุมการบริหารงานที่มีคุณภาพของผู้บริหารและพนักงานครบทุกด้านอย่างชัดเจน

2. เพิ่มพละ 5 สำหรับการศึกษาหลักคุณธรรมสำหรับผู้บริหารทุกระดับ หรือหัวหน้า พร้อมทั้งแนะนำแนวทางการประพฤติ เพื่อเป็นการเสริมกำลังใจ ให้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณค่าทางจิตใจ คือ ศีลธรรมและจริยธรรมให้มาก

ขึ้น เท่าเทียมกับการพัฒนาทางกายภาพ หรือทางวัตถุ

3. ภาครัฐและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม โดยเพิ่มพละ 5 ในการเป็นหลักยึด เริ่มต้นจากความศรัทธาที่มั่นคง พร้อมด้วยความตระหนักรู้ในตนของบุคคลทุกคน เริ่มจากครอบครัวพร้อมสมาชิก และบุคคลทั่วไปในสังคม

4. ควรนำแนวคิดจากงานวิจัยครั้งนี้ไปเสริมกับทฤษฎีการบริหารงานอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- โกวิท พวงงาม. (2552). **การปกครองท้องถิ่นไทย** : หลักการและมิติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์วิญญูชน.
- จรัญ สายปิ่น. (2553). **การเมืองการปกครองไทย**. ขอนแก่น : เพ็ญพรินต์, ขอนแก่น.
- พระเมธีธรรมาภรณ์. (2532). **คุณธรรมสำหรับนักบริหาร**. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2562, จาก, <http://bsris.swu.ac.th/journal/21138/file/3.pdf>.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตโต). (2546). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วิชัย เทียนถาวร. (2562). ผู้นำกับความศรัทธา. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2562, จาก, https://www.matichon.co.th/article/news_1508721.
- www.kknontat. (2555). **วิเคราะห์ปัญหาการปฏิบัติงานในพื้นที่ สำหรับหลักสูตรนักบริหารงานอปท**. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2562, จาก, <http://www.kknontat.com/wp->

